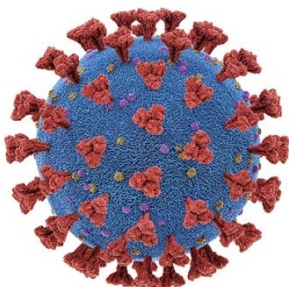

Grøn Omstilling Nyhedsbrev, september 2020

Der kom et virus på tværs

Da vi var godt henne i vores generalforsamling på Næstved Bibliotek om aftenen d. 11. marts i år og talte lidt om aktiviteter i 2020, kom vagten og fortalte at han netop havde hørt Mette Frederiksens tale og at bl.a. bibliotekerne lukkede ned fra i morgen pga. corona epidemien. Ups.

Det har ikke været nemt at lave Grøn Omstilling arrangementer i en Covid19 tid. For det første har vi alle haft vores opmærksomhed på, hvordan tingene udviklede sig omkring det lille virus, og for det andet – og vigtigst – så er vores hovedaktiviteter *fælles* busture og *fælles* debataftner f.eks. på biblioteket.

Derfor har I ikke fået noget nyhedsbrev med oplysninger om arrangementer siden februar 2020.

Men nu har vi vist alle vænnet os til at gebærde os i den nye situation, og det er derfor realistisk at starte op igen. Så hermed en liste over arrangementer i den kommende tid. Listen indeholder både arrangementer vi står for og andre arrangementer, som falder inden under grøn omstilling bredt forstået. Alt sammen om Covid-19 vil.

Arrangementer i efteråret 2020

Klimatosserne

Tirsdag den 22. september kl 19:00 – 21:00 på Næstved Bibliotek. Arrangementet er gratis, men du skal bestille billetter. Se link nedenfor.

Mikael Bellers Madsen, projektleder i tænketanken Concito, stiller spørgsmålet:

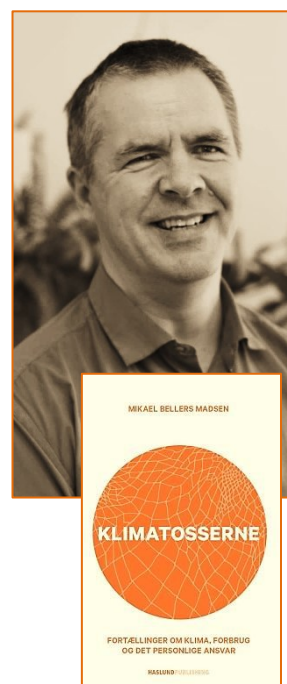
Det personlige klimaansvar - hvad skal det til og nytter det?

Med udgangspunkt i klimasloganet "*ingen kan gøre alt, men alle kan gøre noget*", kan du denne aften blive klogere på, hvordan du som almindelig dansker og forbruger, kan gøre dit til at hjælpe klimaet i en rigtig retning.

Læs mere og bestil billetter på

<https://www.naesbib.dk/arrangementer/debat/taenksomme-tirsdage-klimatosserne>

Arrangør: Næstved Bibliotek

Det Tabte Land – Kjeld Hansen

Tirsdag 6. oktober 2020, 19:00 - ca. 20:30. Mødestedet er endnu ikke fastlagt. Det er gratis og tilmelding er ikke nødvendig. Bemærk at arrangementet er en del af Danmarks Naturfredningsforening – Næstved's generalforsamling. Alle er velkomne, også til selve generalforsamlingen.

Kjeld Hansen fortæller om sin gennemgang af samtlige naturfredninger, og om hvordan mange penge er spildt på nytteløse fredninger, der i nogle tilfælde har gjort det værre for naturen. Han konkluderer, at staten har spillet fallit som naturforvalter, og at det ikke er gået værre fordi private fonde og EU har påtaget sig ansvaret for naturen.

Om Kjeld Hansen's tanker: <https://gylle.dk/>

Skumringstur til Ravnstrup Sø

Tirsdag den 13. oktober kl. 17.30-19.30

Grøn Omstilling - Agenda 21 & Klimarådet i Næstved inviterer sammen med den frivillige arbejdsgruppe i Fugleværnsfondens reservat, Ravnstrup Sø ved Herlufmagle, på skumringstur tirsdag den 13. oktober 2020 kl. 17.30-19.30. Det sker i anledning af, at gruppen i år har fået tildelt Næstved Kommunes Natur- og Miljøpris. Turen indgår samtidig i projekt 'Voresnatur.dk', som netop i efterårsferien fokuserer på temaet 'Nat i Naturen'. Der slås med andre ord mange fluer med ét smæk med dette familievenlige arrangement, hvor alle kan få indsigt i reservatets - og ikke mindst arbejdsgruppens - liv.

Vi starter med at nyde solnedgangen, mens vi oplever, hvordan kragefugle og duer søger til overnatning i skovene, mens rådyr og sene flagermus bevæger sig ud af samme for at søge føde - her hvor dagen bliver til nat. Vi går derefter ad stien langs Ravnstrup Sø, mens det skumrer. Vi lytter efter vandriksernes sælsomme skrig, gæssenes skræppen og hejrens hæse vræl og hvem ved, måske en natugles kalden. Vi slutter af med at bage pandekager i den Naturbase, som Næstved Kommune - ligeledes i samarbejde med frivilligruppen - driver ved søen. Og der serveres selvfølgelig 'årstidens drik' - hyldebærsaft - til pandekagerne og måske en lille skænk til de voksne.

Mødestedet er P-pladsen ved reservatet på Ålehusvej 14A, 4160 Herlufmagle. Der er ingen tilmelding, og myndighedernes Covid19-anbefalinger følges naturligvis.

Fra verdensmål til hverdagsmål

Torsdag den 26. november kl 18:30 – 20:30 på Næstved Bibliotek. Arrangementet er gratis, men du skal bestille biletter. Arrangementet er endnu ikke slået op på bibliotekets hjemmeside.

Katherine Richardson er en af pionerforskerne i udvikling af Earth System Science – der handler om samspejlet mellem fysik, kemi, biologi og mennesker her på Jorden. Hun var formand for Klimakommissionen og er nu medlem af Klimarådet, er professor på

GLOBE Institute og leder af Sustainability Science Centre på Københavns Universitet. I januar i år udgav hun den lille let tilgængelige bog *"Hvordan skaber vi bæredygtig udvikling for alle?"*

Kathrine Richardson vil med udgangspunkt i sin bog give en enkel indføring i hvad de 17 verdensmål er, hvorledes de samspiller, og ikke mindst hvordan vi i vores daglige gøren og laden kan gøre Verdensmålene til hverdagsmål.

Richardsons hovedpointe er, at ingen af Verdensmålene hver især er nye, men at det virkeligt nye er, at de er samlet i én fælles aftale. Vi bliver derfor nødt til at tænke opfyldelsen af dem ind i en helhed.

Arrangør: Grøn Omstilling og Næstved Bibliotek.

Arrangementer i 2021

For disse arrangementer er datoerne endnu ikke fastlagt. Når de er på plads får I en e-mail med tid og sted og eventuelt yderligere oplysninger. Desuden kommer der flere nye arrangementer.

"Et grønnere landbrug" – fire arrangementer

Vi har brug for at gøre os nye tanker om landbrug. Det er der mange grunde til. Men to af de helt store er klimakrisen og biodiversitetskrisen. På begge områder er den type landbrug vi driver nu, et problem. Et grønnere landbrug handler ikke om at landbruget skal belaste lidt mindre, men at det skal være en central, positiv kraft i løsningen af såvel klima- som biodiversitetskrisen.

Men der er også andre grunde til at tænke nyt om vore landbrug: gårdene er blevet så dyre at en nyuddannet landmand ikke har råd til at købe dem, arbejdsdagen er lang for landmanden, indtjeningen dårlig og helt afhængig af landbrugsstøtten, der er problemer omkring dyrevelfærd og udslip af næringsstoffer osv.

Derfor er der behov for at tænke nyt og kreativt omkring landbruget i Danmark, ligesom man gjorde i anden halvdel af 1800tallet. Og det er der allerede mange der har gjort.

Danmark er vores land og næsten to tredjedel af dette er landbrug. Derfor har vi brug for en bred demokratisk debat, som omfatter såvel landmænd som borgere i al almindelighed. Det nytter ikke at skælde ud. Det er et dogme, at vi kun taler kritisk om den nuværende landbrugspraksis, som afsæt for at beskrive noget der er bedre og grønnere.

Derfor er vi i gang med at planlægge en række arrangementer om "Et grønnere Landbrug" med oplæg fra nogle af de mennesker, som allerede er i gang med et grønnere landbrug. Vi regner med at afholde fire arrangementer om emnet, men er ikke færdig med planlægningen.

Nedenfor kan du se de to første arrangementer, som ligger i foråret 2021. Datoerne er ikke på plads, men så snart vi ved noget mere, kommer der et nyhedsbrev.

Et grønnere Landbrug 1: Regenerativt landbrug – februar 2021

Karoline Noldsø Aen og/eller Tycho Holcomb

Karoline er biolog med speciale i økologi og jordprocesser og Tycho har mange års erfaring med havebrug og grønsagsproduktion.

Med udgangspunkt i egne erfaringer og erfaringer rundt om i Europa har de udviklet modeller for et 100 Ha landbrug i Danmark, som vil gendanne jordens frugtbarhed, skabe beskæftigelse, øge biodiversiteten og være produktivt og rentabelt. De er i gang med at skrive en bog om planen. For mere om foredragsholderne se:

<https://permakulturhaven.dk/>

Et grønnere Landbrug 2: Den økologiske Jordbrugsfond og Andelsgårde – foråret 2021

Hvor arrangementet ovenfor handlede om, hvordan vi rent praktisk kan dyrke jorden, så handler dette arrangement også om finansieringen. Og om hvordan vi undgår at dansk landbrugsjord bliver et internationalt investeringsobjekt. Vi får besøg af repræsentanter for Den Økologiske Jordbrugsfond og Andelsgårde.

Kim Quist som er direktør (og ildsjæl) i Økojord kommer og fortæller og viser billeder om Den økologiske Jordbrugsfonds aktiviteter. *Kim Quist*

Den Økologiske Jordbrugsfond rejser gennem salg af aktier penge til køb af gårde, som de så forpagter ud til økologiske landmænd. Derved får de unge nyuddannede en mulighed for at

komme i gang, og mere landbrugsjord bliver lagt om til økologisk drift. Til dato har jordbrugsfonden opkøbt 7 ejendomme på i alt 430 Ha. Det forventes at jordbrugsfonden begynder at give overskud i 2021, og så vil kunne tiltrække f.eks. pensionsfonde, så der kan opkøbes og omstilles landbrug i lang større stil.

Læs og se videoer om jordbrugsfonden her:

<https://jordbrugsfond.dk/>

En repræsentant fra Andelsgaarde kommer og fortæller om foreningens ide og aktiviteter. Lige som Den økologiske Jordbrugsfond opkøber Andelsgårde landbrug og forpagter dem ud til landmænd. Andelsgårde er finansieret gennem månedlige bidrag fra medlemmerne og satser i højere grad på biodiversitet, CO₂ neutralitet og på muligheden for en land-by forbindelse.

Fra foreningens hjemmeside:

”Værdigrundlag: Vi vil genstarte andelsbevægelsen og arbejde os ud af klima- og biodiversitetskrisen i fællesskab. Én gård ad gangen. Måske tænker du det samme. Hvis ja, så vil vi rigtig gerne have dig med!

Bæredygtighed: CO₂-aftrykket fra Andelsgaarde skal være neutralt, men allerhelst negativt. Vi arbejder for større biodiversitet og for at give mere tilbage til naturen, end vi tager.

Vi sigter efter, at alle andelsgårde skal have ca. 50 % natur og ca. 50% grønsagsdyrkning til gavn for naturen og medlemmerne. Men alle gårde vil være forskellige, og der vil blive lavet en selvstændig plan for dyrkning og naturgenopretning på hver enkelt gård.”

Se mere om Andelsgaarde på: <https://www.andelsgaarde.dk/index.php/homepages/hvad-er-andelsgaarde/>

Vi har et par yderlige arrangementer i Et grønnere Landbrug – efteråret 2021.

Det tredje arrangement handler om ”Frie Bønder - Levende Land”. Det er en landbrugsorganisation for mindre brug, som vægter bæredygtighed, landbrugshåndværk, fødevarerens kvalitet og liv på landet højt:

”Vi er foreningen for de mindre og naturvenlige landbrug. Vores vision er et landbrug med større mangfoldighed og højere kvalitet i de fødevarer, som produceres.”

Organisationen er en del af den globale bevægelse for La Via Campesina (Småbøndernes Vej) og har således et globalt udsyn:

”La Via Campesina er en koalition af 182 organisationer fra 81 lande, som kæmper for småbønderes rettigheder. Samlet set repræsenterer disse 200-300 mio. småbønder verden over.”

Alt dette vil de komme og fortælle om.

For flere oplysninger om Frie Bønder - Levende Land se:

<https://friebonderlevendeland.com/>

Det fjerde arrangement under Et grønnere Landbrug kommer til at handle om, hvad konventionelt landbrug gør og kan gøre for at bidrage til en omstilling til bæredygtighed. Ret til ændringer forbeholdes. Men mere om det senere.

Vild med Vilje - hjælp til med at redde biodiversiteten – foråret 2021

En repræsentant fra "Vild med Vilje" kommer og fortæller hvad vi som borgere selv kan gøre for at fremme biodiversiteten i vores haver og hverdagsnatur. Det gælder både planter, insekter og andre dyr. Biodiversiteten falder og især insekterne er truede. Man taler ligefrem om en biodiversitetskriser på linje med klimakrisen. Og selvom landbruget dækker en stor del af Danmark, så kan villahaverne og lignende faktisk være betydningsfulde for opretholdelsen af biodiversiteten i Danmark.

Kom og hør hvordan. Gør livet vildere, lettere, smukkere og sundere – siger Vild Natur.

Fra Vild med Viljes hjemmeside:

"Vild Med Vilje er en bevægelse for alle, der vil gøre en konkret og lokal forskel for at gøre naturen vildere, rigere og mere mangfoldig. Vild Med Vilje handler om at skabe forandringer gennem vidensdeling og handling. Målet er at få vildhed og natur ind der, hvor mennesker bor, arbejder og leger."

Arrangør: Grøn Omstilling og Næstved Bibliotek.

Der kommer naturligvis flere arrangementer i 2020 – især hvis Covid-19 arter sig pænt.

Diverse informationer:

Klimafolkemødet 2020 i Middelfart – torsdag d. 3. og fredag 4. september

Omkring 400 klimainteresserede borgere og fagfolk var både torsdag d. 3. september og fredag d. 4. mødt op for at diskutere klimahandling og løsninger, og arrangørerne er i fuld gang med at arbejde videre med alle de konkrete forslag til klimahandlinger og input, som kom ud af årets Klimafolkemøde.

<https://klimafolkemoedet.dk/>

Billeder og videoer fra Klimafolkemødet er tilgængelig på hjemmesiden og videoer af de 24 foredrag vil snarest blive lagt op også. Næste år bliver Klimafolkemødet den. 2.-4. september 2021. Sæt kryds.

Elbiler til Næstved kommune

Grøn Omstilling har siden november 2015 arbejdet for at få Næstved Kommune til at lægge om til elbiler i f.eks. hjemmeplejen. Nu begynder det endelig. Næstved Kommune har bestilt 10 elbiler (Eup VW) + ladestandere til levering i efteråret 2020. Bilerne skal bruges i hjemmeplejen. Måske vi kan tage en lille smule af æren for dette.

Det gode bæredygtige liv – digitalt ved Simon Elsborg Nygaard

Psykologen Simon Elsborg Nygaard har ud fra en psykologisk vinkel forsket i hvordan det gode liv kan forenes med bæredygtig adfærd.

Vi har overvejet at få ham på besøg i Næstved, men har sat det på pause af praktiske årsager. I stedet er her nogle link til denne interessante mand.

I.

I et interview med en journalist fra Information fortæller Simon i et let tilgængeligt sprog om sine forskningsresultater.

Søg: [klimapodcasten 'Den grønne løsning' i information og hør interviewet med overskriften "Det gode liv handler ikke kun om forbrug"](#)

II

I et foredrag, som er blevet transmitteret i Favrskovs lokal tv, fremlægger Simon nogle psykologiske modeller og undersøgelser, som viser hvordan det gode liv og bæredygtighed bedst forenes i de immaterielle værdier, som f.eks. fællesskaber, nære relationer, tilknytning og selvaccept frem for de mere ydre og materielle værdier som popularitet, image og finansiell succes. Simon understreger, at der er evidens for disse undersøgelsesresultater.

<https://eur06.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fvimeo.com%2F455290363&data=02%7C01%7C%7C0381771d8b28459bdad308d854aa5e9f%7C84df9e7fe9f640afb435aaaaaaaaaaaa%7C1%7C0%7C637352437986925115&sdata=6%2BUuW32U0298%2FOwOAao7uyz2V9ilhDjzXcDf8VtBWM%3D&reserved=0>

III

I et foredrag afholdt i Industriens Hus om virksomhedernes verdensmål fremlægger Simon nogle psykologiske modeller, som bl.a. anviser hvordan virksomheder ud fra en psykologisk vinkel kan fremme efterspørgsel af bæredygtige produkter hos deres kunder.

Foredraget findes i del 2.

<https://eur04.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Flive.industrienshus.dk%2Fvirksomhedernes-verdensmal&data=02%7C01%7C%7C17c458c9f0684880520208d84754192a%7C84df9e7fe9f640afb435aaaaaaaaaaaa%7C1%7C0%7C637337773803432684&sdata=q6ppzFWewV%2B%2B8aDiWDH%2FWQOhyoeXAnghkD%2BhUenYGiM%3D&reserved=0>